

Körpanoráma a soproni Károly-magaslatról a Fertő tótól „Jerevánig”

Kedvező kilátások

Hetvenöt évvel ezelőtt adták át a – tűztorony mellett – Sopron jelképének számító, évente túrázók tízezreit vonzó Károly-magaslati kilátót. Az épület s a városhoz kötődő néhai nagy tudósok tiszteletére szervezett múlt szombati ünnepségen a hetvenéves Korzenszky Richárdot, a tihanyi bencés apátság perjelét is köszöntötték.

GYÖRGY

A kilátó tetejéről nemcsak a tűztoronyig, a Fertő tóig s a Schneebergig, hanem egészen „Jerevánig” ellátni. Huszonhárom méter magasra visznek fel a lépcsők, afölött még egy, acélból készült szint található, amely tériszonyosoknak kevésbé ajánlható. A panoráma mindkét szintről ámulatba ejtő: Magyarország egyik legszebb vidékén járunk, a Soproni Tájvédelmi Körzet ékkövével, az éppen hetvenöt éves Károly-magaslati kilátónál. Amelyhez alighanem sokunknak fűződnek szép emlékei, hiszen az épület a tűztorony mellett Sopron másik jelképe, a térségbe vezető kirándulások elengedhetetlen állomása lett.

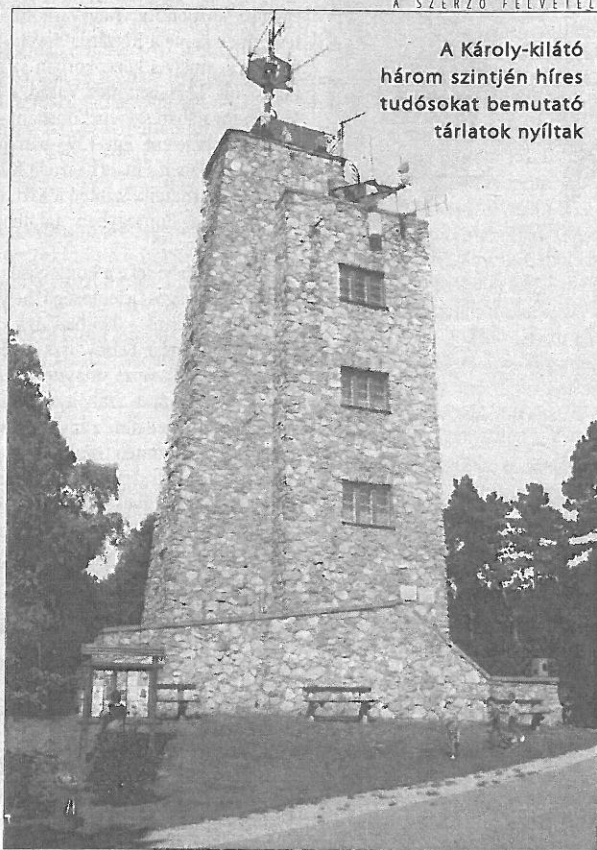
A 398 méteres magaslaton Romwalter Károly lelkes városszépítő építtette először, saját költségén kilátót 1876-ban. Ám a faépítmény nehezen állt ellen az időjárás viszontagságainak, s bármilyen népszerű volt is a soproniak körében, a század végére életveszélyessé vált, ezért lezárták, s bontásra ítélték. Lokálpatrióta körökben már akkor eltervezték, hogy újból felépítik kőből a kilátót, de anyagi okokból és az első világháború kitörése miatt ez egészen 1935-ig csak álom maradt. A megvalósítással ekkor egy ígéretes, de mindössze huszonnyolc éves, helyi születésű, ám Sopronban még alig ismert tervezőt bíztak meg. Mint az épületben kifüggesztett ismertető szövegben is olvasható, Winkler Oszkár a fővárosban szerzett 1930-ban építésztechnológiai diplomát, majd ösztöndíjasként fél évet Berlinben töltött, és ottani tapasztalatait szemmel láthatóan beépítette későbbi munkáiba. A Károly-magaslati kilátó is az első világháborút követő német építészeti stílusjegyeit hordozza magán, a soproniak ezzel együtt is a kezdetektől ízigvérig magukénak érzik a tornyot. Már csak amiatt is, mert építéséhez, az acélelemeket leszámítva, kizárólag helyben fellelhető alapanyagokat: terméskövet és fát használtak a kivitelezők.

Winkler Oszkár neve a második világháborút követően egybeforrt Sopron építészetiével, s ő volt az, aki a hetvenes-nyolcvanas években már idős emberként rendszeresen felhívta a figyelmet a szocialista ízlésnek megfelelő hazai építészeti ürességre, a városok arculatának megdöbbentő romlására. Jerevánért sem rajonghatott, mármint a Károly-magaslatról is látható Jereván lakótelepért, Sopron legnagyobb panelblokkegyütteséért.

A kilátó egymás fölötti három szintjén a városhoz kötődő híres tudósok, Kútaibél Pál, Gombocz Endre, Kárpáti Zoltán, Csapody Vera, Roth Gyula, Jávoroka Sándor, Csapody István tevékenységét bemutató tárlatok nyíltak; az épület 1996-tól a Soproni Városszépítő Egyesület tulajdonába került, a Soproni Erdőkért Környezetkultúra Alapítvány üzemelteti.

Az épület tiszteletére tartott múlt szombati ünnepség fő szónoka Korzenszky Richárd, a tihanyi bencés apátság perjele volt, akit az egybegyűltek közelgő hetvenéves születésnapja alkalmából „közfelkiáltással” köszöntöttek. Az atya előadásában arról beszélt: a természetudósok ízeire bontják a világot, s választ találnak arra, hogy miként épül fel ez a világ, hogyan nő a növény, hogyan születik az ember. De nem találnak választ arra a kérdésre, hogy végül is mindez miért. Növényt vizsgálni, fotózni csak úgy lehet, ha letérdelünk hozzá. Az itt bemutatott tudósok mind olyanok voltak, akik le tudtak borulni a teremtett világban a teremtés előtt. A perjel szavai szerint a kilátónak etikai jelentősége van. A magaslatra felmenni fáradságos, de onnan körülnézni felemelő. Itt az ember megtapasztalja saját kicsinységét, de azt is, hogy szerves része ennek a világnak. Itt megsejtek valamit, s

A SZERZŐ FELVÉTELE

A Károly-kilátó három szintjén híres tudósokat bemutató tárlatok nyíltak

elkezdek csodálkozni. Csodálkozni azt jelenti, hogy a világot csodának látjuk, ajándéknak, s nem magától értetődőnek. Csak a csodálkozó emberben merülhet fel az istenkeresés gondolata, amelyhez kapcsolódik az élet tisztelete, a hála. Az itt megörökített természetudósok tudtak csodálkozni, s felismerni azt, hogy ők nem képesek mindenre. Ők nem gazdagodtak, hanem gazdagítottak. Azáltal, hogy le tudtak borulni, egyesenes gerinccel állnak ma is példaként előttünk, s bár földi pályafutásukat befejezték, tanítóként velünk élnek. Kell, hogy hétköznapjaink zürzavarából felemelkedjünk, feltekintsünk az égre, s meglássuk: az alattunk lévő világ sokkal rendezettebb, mint amilyennek a hétköznapokban tűnik. A furcsaságok, cselekedetek, küzdelmek, fájdalmak mind elrendeződnek, ha megtaláljuk azt a kilátóhelyet, ki ki a maga életében, ahonnan rá lehet csodálkozni tájra, világra, meg lehet tapasztalni szépséget, jóságot, igazságot – zárta szavait Korzenszky Richárd.

A Károly-magaslati kilátót pontosan hetvenöt évvel ezelőtt, 1936-ban adták át a kirándulóknak, azóta is évente harmincezernél többen zárandokolnak el ide.